

Bilag 12.

Notat

Valutakrisens konsekvenser for EF's landbrugspriser.

A. Udviklingen siden maj 1971 frem til idag.

Valutakrisen i maj 1971 medførte, at kurserne for den tyske mark og den hollandske gylden blev frigivet. Da fællesmarkedets landbrugspriser er fastsat i regningsenheder svarende til en bestemt guldmængde, ville kursændringerne i sig selv medføre lavere priser målt i national valuta i Holland og Tyskland, idet kurserne for disse to landes valutaer steg. Da man i disse lande ikke ønskede, at landbrugspriserne skulle falde, indførtes for de fleste landbrugsprodukter et system med udligningsafgifter for importen til og udligningstilskud til eksporten fra Tyskland og Holland. Herved kunne landbrugspriserne opretholdes uændret i national valuta i de seks lande, men priserne var ikke længere fælles i de seks lande. Efter aftalen imellem finansministrene fra 10 landegruppen i Washington den 18. december 1971 om de nye centralkurser har der været anvendt udligningsafgifter og -tilskud i samtlige seks lande. Procentsatserne for disse beløb beregnedes for hver valuta som forskellen mellem den officielle dollarparitet (den gamle kurs) og gennemsnittet af de noterede dagskurser i forhold til dollar'en i en referenceperiode (på en uge). Grænsedifferensieringen af udligningsafgifterne og -tilskuddene ved handel mellem medlemslandene fremkommer som differencen mellem de pågældende landes udligningsafgifter og -tilskud over for tredielande.

Udligningsbeløbene neutraliserede den diskrepans, der var forbundet med, at kursen mellem dollar'en og den fælles regningsenhed og kursen mellem den fælles regningsenhed og de enkelte EF-landes valutaer var forblevet uændrede, mens markedskurserne mellem dollar'en på den ene side

og de forskellige EF-landes valutaer på den anden side var blevet ændret. Beløbene udlignede dels dollar'ens kursudvikling i forhold til guld, dels EF-valutaernes forskellige kursudvikling i forhold til guld.

Systemet med udligningsbeløb blev ændret ved forordningerne 978/72 og 979/72, offentliggjort den 15. maj 1972. De væsentligste ændringer er, at der ved beregning af udligningsprocentsatserne anvendes den nye dollarparitetskurs, og at procentsatserne er blevet konstante og ikke som tidligere varierer med dollar'ens kursniveau i forhold til EF-valutaerne.

Procentsatserne er herefter for hvert medlemsland den procentvise forskel mellem den over for IMF anmeldte paritetskurs for den nationale valuta og gennemsnittet af kursen over for dollar'en i det pågældende land den 4., 5., 8. og 9. maj 1972. Medlemslandenes dollarparitetskurs blev den 8. maj d. å. ændret svarende til dollar'ens devaluering over for guld på 7,9 pct., der formelt fandt sted ved, at USA over for IMF anmeldte den tidligere centralkurs som paritetskurs. I udligningsbeløbene indgår der således ikke mere den del af de tidligere udligningsbeløb, der modsvarede dollar'ens de facto (men endnu ikke formelle) devaluering over for guld. Der er sket en overflyttelse af en del af beskyttelsen og eksportstøtten fra udligningsbeløb til importafgifter og til eksportrestitutioner. Dette finder også udtryk i, at kursen mellem den fælles regningsenhed og dollar'en ændredes ved anmeldelsen.

Udligningsprocentsatserne var i ugen før den 15. maj d. å. fra 13,3 pct. i Tyskland til 7,2 pct. i Italien. De nye procentsatser er fra 5,7 pct. i Tyskland til 0 pct. i Italien. Disse procentsatser udligner de forskellige